

SKAK

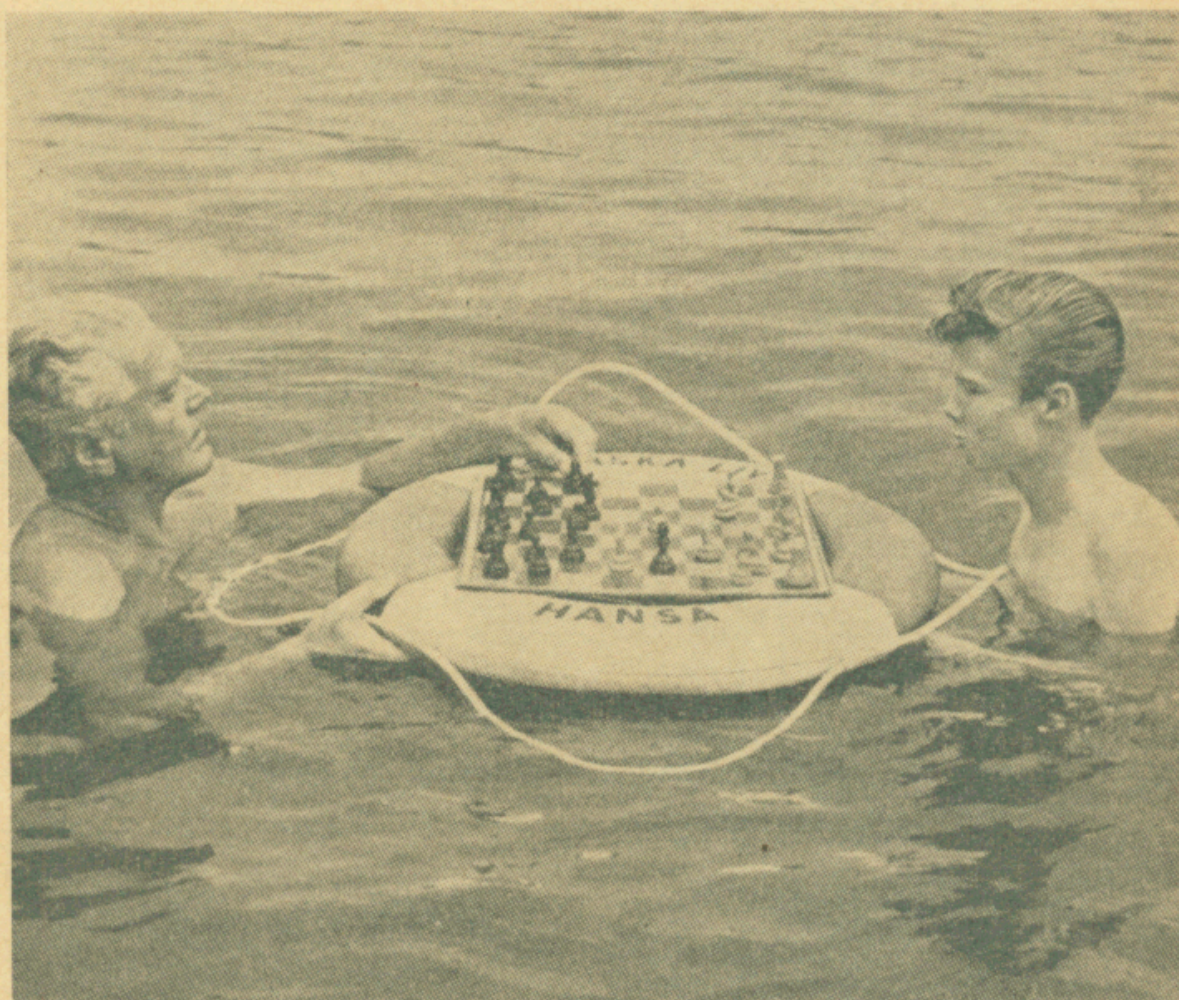

NR. 8
AUGUST 1961
57. ÅRGANG

KR. 1,00

BLADET

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Sommerskak?

Nej, det er et billede fra »T.F.S«, dec. 1960, der forestiller »Saltbolmsgänget« i Göteborg, der har vinterbadning og skak på programmet. Lederen Nils Winberg (tv.) og den nybagte svenske landsholdsspiller, 16-årige Ove Kinnmark.

INDHOLD:

Landsungdomsturneringen – Turneringer i Amsterdam, Dormund, Moskva, Oberhausen
Radiopartiet – Problemskak – Korrespondanceskak – Nyheder

NYHEDER

- Hildebrand: **VM-revanschmatchen Botvinnik-Tal 1961.** Svensk. Alle partierne med kommentarer af russiske stormestre 7,00
 Tidligere udkommet: **VM-matchen Tal-Botvinnik 1960.** Svensk ... 10,50
 Euwe: **Theorie der Schach-Eröffnungen, bind 9.** 2. forbedrede og meget udvidede udgave. Siciliansk, jugoslavisk, Aljechin-forsvaret m. m. Tysk 15,50
 Herbstmann: **Das Geheimnis des schwarzen Königs.** Tysk. Skakfortællinger, 256 sider, indb. 9,60
XIV. Schach-Olympiade Leipzig 1960. Tysk. Bogen om den hidtil største olympiade er blevet til under medarbejderskab af ikke mindre end 28 stormestre. Resultatoversigter, 45 fine partier, 94 smukke billeder, 25 partislutninger, teoretisk åbningsoversigt af Keres og Pachman m. m. 316 sider, indb. 35,60
 Chernev: **Winning Chess Traps.** Engelsk. 300 måder at vinde på i åbningen. 306 sider, indb. 30,00
 Nedeljkovic: **Slutspil.** Skrevet på russisk, men dansk notation. Indeholder alle slags slutspil 20,00
 Golombek: **Instructions to young chess players.** Engelsk 15,00
 Gligoric: **Primljeni Damin Gambit.** Jugoslavisk. Modtaget dronning-gambit. 26 varianter gennemanalyseret, 98 sider 6,40
 Tegn abonnement på **Das Beste aus Caissas Reich.** Bringer udvalg af de bedste partier fra alverdens turneringer. 6 numre årligt. - Årsabonnement kr. 21,00 - enkeltnumre kr. 4,25.

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7, Odense
 Telefon 125250 - Giro 9638

SKAKHUSET KØBENHAVN

STUDIESTRÆDE 24
 TELEFON BYEN 6291

BUTIK (nær Rådhuspladsen)
 GIRO nummer 86178

ALT til SKAK

**Dansk
 Skak
 Union's
 emblem
 i sølv**

med knap kr. 4,00 + porto
 mod indbetaling på giro
 20801 eller ved indsendelse
 af frimærker

Skakbladets ekspedition
 Hulkærvej 8, Søborg

P. O. Pedersens Skakfabrik

Største fabrik i Norden
 St. Kongensgade 21, Kbh. K.
 Pa. 5037-4437-437

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt på postkontorerne i Danmark, Norge og Sverige à kr. 10,00 pr. år, øvrige udland kr. 12,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 1,00.

Dansk Skak Union: Formand: Civilingeniør H. V. Tuxen, c/o Svovlsyrefabrikken, Fredericia, Tlf. 3115 A.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: Overlærer Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Tlf. 21437.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 125250.

Redaktionen: Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. - Problemskak: Jan Mortensen og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 a, 1, Vanløse.

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 20801.

Afleveret til postvæsenet den 31. juli 1961

SKAKBLADET

August 1961 . Nr. 8 . 57. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Landsungdomsturneringen i Haag

1961-6

den 5.—12. juli

	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.	Nr.
1. Belgien	—	1/2	0	1/2	0	1 1/2	0	0	2 1/2	8
2. Østrig	3 1/2	—	1/2	1	1 1/2	0	2 1/2	2	11	7
3. Vesttyskland	4	3 1/2	—	3	2 1/2	3 1/2	1 1/2	1	19	1
4. Norge	3 1/2	3	1	—	3	2	2 1/2	2	17	3
5. Holland	4	2 1/2	1 1/2	1	—	3 1/2	2 1/2	3	18	2
6. Schweiz	2 1/2	4	1/2	2	1/2	—	2 1/2	1 1/2	13 1/2	6
7. Danmark	4	1 1/2	2 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	—	3 1/2	16	4
8. England	4	2	3	2	1	2 1/2	1/2	—	15	5

Det er blevet en fastlagt turnering, der spilles hvert andet år i Haag mellem ovenstående 8 lande. Turneringen afvikledes under ideelle former i »Caltex«s store bygning i Haag. På forhånd var der stillet store forventninger til vort stærke hold, hvorfor resultatet trods visse opmuntringer må siges at være en skuffelse. Men mellemeuropæisk skak er af en særegen kaliber. Der gås til sagen med en os ukendt optimistisk kamplyst, ligesom holdene synes at have mere rutine i behandlingen af spillets faser, men de er ikke bedre end vort. Prøv at studere turneringsskemaet: alle indkasserer nederlag, men Danmarks er de mindst mulige. Østrig, som vi mødte i 1. runde, startede meget stærkt med 9 points i 3 første runder, hvorimod de kun fik 2 points i de sidste 4 runder. Et stygt uheld for danskerne.

Vi bringer her spillernes udtalelser om turneringen: *Erik Pedersen*: »Formen kom for sent. Vi ville utvivlsomt have slået alle holdene, hvis vi skulle have begyndt forfra. Vi lærte en masse. Lignende turneringer på hjemmebane ville være ønskelige«. — *Bjørn Brinck-Claussen*: »Vi havde for megen respekt for modstanderne i begyndelsen, og vi burde have vundet over Schweiz, 40 træk på 2 timer giver for lidt tid til tilrettelæggelsen«. — *Ole Jakobsen*: »En godt arrangeret turnering. Vi blev kyst i starten af østrigernes tilsyneladende sikkerhed. Utilfreds med min egen svage start«. — *S. Hamann*: »Utilfreds med min indsats. Kom først i gang til sidst. Det flade marskland opfordrer ikke til gode partier. Holdmoralen fin. De andre hold mere scenevante, hvilket er et plus fremfor den ubegrundede danske nervøsitet«.

Det danske hold mødte de respektive lande således: 1. runde Østrig, 2. Vesttyskland, 3. Norge, 4. Holland, 5. Schweiz, 6. England og i sidste runde Belgien, der blev slået 4—0.

Individuelle resultater	Belgien	England	Holland	Norge	Østrig	Vesttyskl.	Schweiz	Total
1. S. Hamann	1	1	1/2	1/2	0	0	0	3
2. O. Jakobsen	1	1	1/2	0	0	1/2	1	4
3. Brinck-Claussen	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	5
4. Erik Pedersen	1	1/2	0	1/2	1	1	0	4

Fremhæves må *Bjørn Brinck-Claussens* udmærkede indsats. Den første udenlandske optræden uden nederlag mod stærke spillere som *van Oosterom*, Holland, og *Smith*, England.

Slutbanketten med de hjertelige og dygtige hollændere som værter blev meget vellykket. Det hollandske skakforbunds præsident *van Steenis* ledede middagen på charmerende måde, der bidrog til den gode stemning. Om to år foregår det igen i Haag. Hollænderne vil gerne, og de kan.

B. B.

Her følger nogle partier fra turneringen:

3564 Kongeindisk

Hvid: *Sv. Hamann*, Danmark.

Sort: *Bernard de Bruycker*, Belgien.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. Le2, Sb-d7 6. Sf3, e5 7. d5, Sc5 8. Dc2, a5 9. Lg5, h6 10. Lh4, g5 11. Lg3, Sg8 12. Sd2, Se7 13. f3, Sg6 14. 0-0-0, b6 15. Lf2, h5 16. a3, Ld7 17. b4!, a×b4 18. a×b4, Sa4 19. Sb5!, Sf4 20. Lf1, h4 21. Db3, Ke7 22. Kc2, c6 23. d×c6, L×c6 24. Ta1, L×b5 25. c×b5, Dc7† 26. Lc4, Da7 27. g3, h×g3 28. h×g3, Se6 29. T×h8, L×h8 30. Ta2!, Sd4† 31. L×d4, e×d4 32. Kd3, Le5 33. Ld5, Tc8 34. T×a4, Dd7 35. Lc6, T×c6 36. b×c6, D×c6 37. Ta7†, Kd8 38. Dc4, D×c4 39. S×c4, L×g3 40. S×b6, og sort opgav.

3565 Orang-Utan

Hvid: *Ole Jacobsen*, Danmark.

Sort: *M. Firih*, England.

1. b4, Sf6 2. Lb2, e6 3. a3, d5 4. Sf3, c5 5. b×c5, L×c5 6. e3, Sc6 7. d4, Le7 8. Sb-d2, 0-0 9. Ld3, Tb8 10. c4, Sa5 11. 0-0, S×c4 12. S×c4, d×c4 13. L×c4, b5 14. Ld3, Lb7 15. Se5, Db6 16. De2, a6 17. e4, Tb-d8 18. Kh1, Se8 19. f4, Lf6 20. Sf3, g6 21. a4!, Lg7 22. a×b5, a×b5 23. Lc3!, Sd6 24. La5, Dc6 25. L×d8, T×d8 26. Tf-c1?, Db6 27. Ta-b1, b4 28. e5, Sf5

29. Le4, La6 30. Db2, Lf8 31. Df2, Le7 32. L×f5, g×f5 33. Tb3, Kf8 34. h3, h6 35. Dd2, Lb7 36. Te3, Ld5 37. Tb1, b3 38. Db2, Ta8 39. Tc3, Ta2 40. T×b3, T×b2?? 41. T×b6, og sort gav op.

3566 Siciliansk

Hvid: *Bjørn Brinck-Claussen*, Danmark.

Sort: *René van Dooren*, Belgien.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, d6 6. Lg5, e6 7. Dd2, Le7 8. 0-0-0, a6 9. f4, Ld7 10. Sf3, Dc7? 11. e5!, d×e5 12. f×e5, Sg8 13. L×e7, Sg×e7 14. Se4, Sc8 15. Dg5, Kf8 16. Ld3, Sb4 17. Th-f1, Sd5 18. Sd4, Sc-e7 19. Sd6, Sf5 20. L×f5, e×f5 21. S4×f5, L×f5 22. T×f5, Sb4 23. T×f7†, D×f7 24. S×f7, K×f7 25. Td7†, og sort opgav.

3567 Siciliansk

Hvid: *Paul Ellrich*, Vesttyskland.

Sort: *Erik Pedersen*, Danmark.

1. e4, c5 2. Se2, e6 3. g3, Sc6 4. Lg2, g6 5. 0-0, Lg7 6. c3, Sg-e7 7. d3, 0-0 8. Le3, b6 9. f4, d5 10. e5, La6 11. Sa3, Tc8 12. Lf2, f6 13. e×f6, L×f6 14. Lh3, Sf5 15. Te1, e5 16. Sc2, Tc7 17. L×f5, g×f5 18. Se3, Lc8! 19. f×e5, L×e5 20. Sg2, d4 21. c4, Tg7 22. Se-f4, Dd6 23. Df3?, Sb4 24. Sh5, Lb7 25. De2, Dc6 26. Le3, d×e3 27. S×g7, S×d3 28. Ta-d1, S×e1 29. S×f5, D×g2† og hvid opgav.

Radiopartiet endte remis

Radiopartiet mellem den nordiske mester Sveinn Johannesen, Norge, og den danske stormester Bent Larsen endte remis uden større sindsbevægelser. Bent Larsen valgte med de sorte brikker en solid, men noget passiv, opstilling i Benoni-forsvaret, og nordmanden havde hele partiet igennem en lille fordel, som dog ikke kunne omsættes i gevinst.

3568 Benoni

Hvid: *Sveinn Johannesen*, Norge.

Sort: *Bent Larsen*, Danmark.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, c5.

Ikke nimzoindisk (3. —, Lb4) var Bent Larsens kommentar til dette træk.

4. d5, e×d5 5. c×d5, d6 6. Sf3, g6 7. Lg5, Lg7 8. e4, 0-0 9. Sd2, Sa6.

Denne springer skal til c7 for at »kontrollere« feltet d5.

10. Ld3, Se7 11. a4, b6 12. 0-0, Dd7.

Den sorte dronning skal føres til kongefløjnen i et forsøg på at tæmme hvids aggressive planer.

13. f4, h6 14. Lh4, Sg4 15. Df3, f5 16. Ta-e1, f×e4 17. D×e4, Df5 18. Df3, Dh5 19. Lg3, Lf5 20. Sd-e4, Ld4† 21. Kh1, Sf6.

Sort skal parere den hvide trussel på d6 og kan ikke forbedre sin stilling på anden måde end ved at tage et slutspil, hvor hvid får en lille positionel fordel.

22. S×f6†, T×f6 23. D×h5, g×h5 24. Le2, L×c3.

Nu skal sort være vågen for at holde balancen.

25. b×c3, Te8 26. Lh4, Tf-f8 27. L×h5.

Hvid ofrer en bonde i troen på at løberpartiet vil være kompensation nok i den åbne stilling.

27. —, T×e1 28. T×e1, S×d5.

En spændende stilling, hvor hvid afgjort må have gode angrebsmuligheder.

29. c4!?

Det havde været mere interessant at se, hvor-

ledes spillet havde artet sig efter 29. Lf3. Efter f.eks. 29. —, S×c3 30. Te3!, S×a4 31. Ld5† har hvid sikkert et afgørende angreb på den sorte kongestilling, og efter 29. —, Sf4 30. Le7 har hvid intet at frygte.

29. —, S×f4 30. Le7, Te8.

Men ikke 30. —, S×h5 for 31. L×f8, K×f8 32. Tf1, Sg7 33. g4, Kg7 34. g×f5, Kf6, hvor sort ganske vist har springer og to bønder for tårnet, men det hvide tårn bryder ind i stillingen efter 35. Te1, S×f5 36. Te8 og vinder mindst én af de sorte bønder.

31. Lf3, Te8!.

En generende binding.

32. Lc6.

På 32. g3? spiller sort bedst 32. —, Kf7, men ikke 32. —, Sg6? for 33. Ld5†, Kh7 34. Lf7!, og hvid har gevinstspil.

32. —, Te8 33. Lf3, Te8.

Begge parter er kørt fast og kan ikke finde forbedringer. Hvid gør dog et sidste forsøg på at vinde stillingen.

34. Lc6, Te8 35. Lb5, Ld3 36. Te3, Lg6 37. h4, Sh5 38. g4, Sg7 39. L×d6, Td8 40. Le5, Se6 41. Lb8, T×b8 42. T×e6, Kg7 43. Te7†, Kf6.

I slutspillet er kongen en stærk figur, og den søger derfor at komme med i spillet hurtigst muligt.

44. T×a7, Td8 45. Kg2, Ke5 46. h5, Le4† 47. Kg3, Td3† 48. Kh4, Td1!.

Langt bedre end det fristende 48. —, Lg2 med matrussel på h3, da hvid efter 49. g5 får farlige chancer på kongefløjen. Nu derimod kan den hvide konge ikke undgå remisskakker.

49. Te7†, Kf4 50. Tf7†, Ke3 51. Tf6, Th1† 52. Kg3, Tg1† 53. Kh4, Th1†

og remis ved trækgentagelse.

Sovjetunionen - Europamester

Den 20. juni indledtes slutkampene i holdturneringen om det europæiske holdmesterskab, og de stod mellem seks hold - Sovjet og Jugoslavien som forudberettigede deltagere efter placeringerne i turneringen for to år siden - og vinderne fra kvalifikationskampene: Ungarn, Tjekkoslovakiet, Vesttyskland og Spanien. Finaleturneringen fandt sted i Oberhausen i Vesttyskland og blev spillet dobbelttrundet. Den endte som ventet med en overlegen sejr til det sovjetiske hold, som det fremgår af turneringstabellen, mens andenpladsen efter hård og jævnbyrdig kamp tilfaldt Jugoslavien foran Ungarn. Sovjetunionen beviste dermed endnu engang sin ubestridelige førerstilling, når det drejer sig om skakspillet.

Ved afslutningsfesten blev verdensmesteren Botvinnik overrakt specialpræmie for det bedste resultat ved førstebrættet - 6 points i 9 partier - men denne præmie var i stor fare, da Botvinnik forinden sidste runde, hvor han spillede mod Unzicker, absolut skulle vinde dette parti for at distancere den stærke vesttyske stormester, som i det første møde mellem Sovjet-Vesttyskland havde besejret verdensmesteren. Botvinnik vandt partiet og præmien. Det bedste individuelle resultat opnåedes af den tidligere sovjetmester Korischnoj, der scorede 8½ points i 9 partier. Der blev endvidere uddelt tre præmier for de bedste partier, og de tilfaldt Keres for partiet mod Hort, Trapl for partiet mod E. Perez og Udovcic for partiet mod Fichl.

	1	2	3	4	5	6	Pts.
1. Sovjet	—	6½ 7	6½ 7	7½ 8½	7 8	9 7½	74½
2. Jugoslavien	3½ 3	—	5 8	6 5½	6½ 6½	7½ 7	58½
3. Ungarn	3½ 3	5 2	—	8½ 4½	6½ 5½	8 6½	53
4. Tjekkoslovakiet ...	2½ 1½	4 4½	1½ 5½	—	6 5	6½ 4	41
5. Vesttyskland	3 2	3½ 3½	3½ 4½	4 5	—	4½ 4	37½
6. Spanien	1 2½	2½ 3	2 3½	3½ 6	5½ 6	—	35½

Iøvrigt blev enkeltresultaterne følgende:

1. *Sovjet 74½ points i 100 partier* (Botvinnik 6 points i 9 partier, Tal 5½/9, Keres 6/8, Petrosjan 6/8, Smyslov 8/9, Korischnoj 8½/9, Geller 6½/9, Tajmanov 7½/9, Polugajevsky 6½/9, Furman 4/7, Tolush 4½/6 og Bagyrow 5½/8). - 2. *Jugoslavien 58½ points* (Gligoric 4/10, Trifunovic 5/9, Matanovic 7/10, Bertok 3/7, Matulovic 4½/9, Udovcic 7/10, Ciric 6½/9, Milic 5/9, Nedelkovic 5½/9, Minic 4/6, Marovic 1/4, Durasevic 6/8). - 3. *Ungarn 53*

points (Szabo 4½/10, Portisch 6½/10, Barcza 5½/10, Bilek 5½/10, Florian 3½/9, Honfi 5/10, Haag 5/8, Pogats 6/10, Forintos 5/10, Lengyel 5½/10, Szilly ½/2 og Navarowsky ½/1). - 4. *Tjekkoslovakiet 41 points* (Pachman 5/10, Filip 4/10, Hort 3½/10, Jansa 4/10, Marsalek 1½/8, Fichl 3½/9, Rejfir 1½/8, Ujtelky 4½/8, Kozma 4/9, Trapl 6½/9, Altschul 1/5 og Fabian 2/4). - *Vesttyskland 37½ points* (Unzicker 6/10, Lothar Schmid 4½/7, Darga 3½/5, Teschner 4/10, Trøger 2½/8, Pfeiffer 5/10,

Schuster 1½/9, Eisinger 2/9, Niephaus 3/9, Clemens 1½/8, Pesch 2/7 og Weise 2/8). – 6. *Spanien* 35½ points (F. Perez 4/10, Toran 1/9, Saborido 1½/9, Albareda 4/10, Puig 4/10, Llado 4/10, Navarro 0/3, Franco 5/10, E. Perez 1½/6, Garcia Orus 3/9, Ballbe 6½/8 og Beltran 1/6).

Her følger nogle interessante partier fra den store turnering.

Skønhedspræmie til Keres

I 3. runde trakterede stormester Keres med efterfølgende fuldendte og højelegante parti, der førte til sejr over den unge talentfulde czekiske spiller Hort.

3569 Spansk

Hvid: Hort, Czekoslovakiet.
Sort: Keres, Sovjetunionen.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, d6 5. d4, b5 6. Lb3, S×d4 7. S×d4, e×d4 8. Ld5, Tb8 9. Lc6†, Ld7 10. L×d7†, D×d7 11. D×d4, Sf6 12. 0-0, Le7 13. Sc3, 0-0.

Indtil nu er partiet identisk med det første parti i matchen mellem Aljechin-Bernstein, 1933. Sidstnævnte spillede her 14. Te1, mens 14. Td1 eller 14. Ld2 ifølge bøgerne fører til udligning.

14. a4.

En oplagt fejl var 14. Lg5, b4 15. Sd5?, S×d5 16. D×d5, Tb5!. Tekstrækket er en nyhed – dog næppe en forbedring.

14. —, Tfe8 15. Dd3, b4 16. Sd5, a5 17. b3?.

En positionel fejl, der svækker dronningfløjen. Bedre var 17. Lf4 fulgt af Ta-d1 og Te1.

17. —, S×d5 18. e×d5, Lf6.

Som kompensation for den »svage« Ba5 har sort herredømmet over den sorte diagonal.

19. Tb1, c5! 20. Lf4.

Efter 20. d×c6 e.p. er angrebet på c2 af større værdi end den isolerede d-bonde.

20. —, Le5 21. Le3.

Efter 21. L×e5, d×e5 var d5 dødsdømt.

21. —, Tb-c8 22. Dc4, Df5 23. Db5, D×c2 24. D×a5, f5 25. f3, Lb2!.

Keres foretrækker at erobre Bb3 fremfor bondegevinsten efter 25. —, L×h2† 26. K×h2, T×e3.

26. Da6!, D×b3 27. Lf2, c4 28. Db7!.

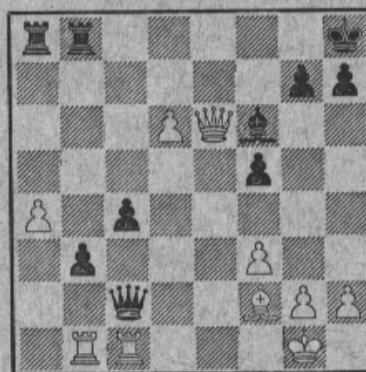
Hvid spiller udmærket mod sin stærke modstander, der nu ikke kan spille 28. —, c3 for 29. Ld4!. Han lader sig heller ikke friste til det nærliggende 28. D×d6, der besvares med 28. —, c3 29. Ld4, c2! 30. T×b2, Dd3! med dobbelttruslen D×f1† og D×d4†.

28. —, Tb8 29. Da7, Ta8 30. Db7, Te-

b8 31. Dd7, Dc2 32. D×d6, b3 33. De6†, Kh8 34. d6.

Også den unge Hort har ført en fribonde til sjette række.

34. —, Lf6 35. Tf-c1.

vundet det efterfølgende parti. Botvinnik fik dog som ovenfor nævnt revance i deres næste møde.

3570 Fransk

Hvid: *Unzicker*, Vesttyskland.
Sort: *Botvinnik*, Sovjetunionen.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5,
c5 5. a3, L×c3† 6. b×c3, De7 7. Sf3.

Her er 7. Dg4 skarpere, men Unzicker vælger en solid fortsættelse overfor sin »frankkyndige« modstander.

7. —, Se7 8. Ld3, Ld7 9. a4.

Den sortfældede løber skal i virksomhed på den lange diagonal, selvom Ba4 bliver et angrebspunkt for de sorte brikker.

- 9.—, Sb-c6 10. Dd2, h6 11. 0-0, c4
12. Le2, a5.

Forbereder springermanøvren Sc6-a7-c8-b6 med angreb på staklen a4.

13. La3, Sa7 14. g3, Sc8 15. Sh4, Dd8.

Botvinnik har efter partiet betegnet dette træk som tabstrækket. Rigtig var 15.—, Sf5, der havde sparet et tempo i partifortsættelsen.

16. f4, Sf5 17. S×f5, e×f5 18. Lf3,
Le6 19. Tf-b1!, b6 20. Dg2!.

Unzicker fører angrebet med stor kraft og præcision.

20. —, Ta7 21. Tb5, Td7 22. g4, Se7
23. L×e7, K×e7 24. Kh1!.

Ikke noget med overraskelser i g-linien.

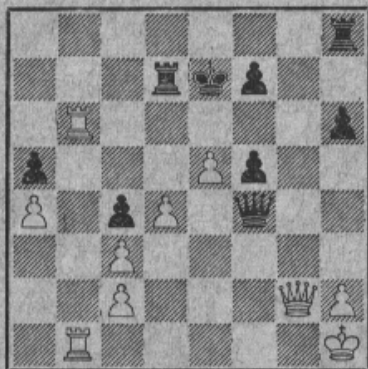
- 24.—, g6 25. Ta-b1, Kf8 26. g×f5,
L×f5.

Efter 26. —, $g \times f_5$ var sort uden modspil.

27. L×d5, Dh4 28. Le4!, D×f4 29. L×f5, g×f5.

Også efter 29.—, $D \times f_5$ 30. $T \times b_6$ med
truslen Tf_6 var sort fortabt.

30. T×b6. Ke7.

31. e6!.

Efter dette elegante sluttræk opgav verdensmesteren, da 31. —, Tc7 besvares med 32. Te1!, og sort taber i alle varianter.

Eks-verdensmesteren taber

Det var ikke mange partier, de sovjetiske storspillere tabte, men enkelte skrammer måtte

de dog tage. Her bliver eks-verdensmesteren *Tal* »pakket sammen« af den unge ungarske *Portisch*.

3571 Fransk

Hvid: *Portisch*, Ungarn.
Sort: *Tal*, Sovjetunionen.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sd2, Sf6 4. e5,
Sf-d7 5. f4.

Her spilles almindeligvis 5. Ld3, men hvids spillemåde virker tiltalende i fortsættelsen.

5. —, c5 6. c3, Sc6 7. Sd-f3, Db6 8. g3, c×d4 9. c×d4, f6.

Kampen står om centrum, og sorts teksttræk er almindelig anerkendt.

10. Lh3, f×e5.

Selvom et træk som f6-f5 ikke ligefrem passer til Tal's temperament, var det sikkert det eneste rigtige.

11. f×e5, Lb4† 12. Kf1!, Sf8 13. Se2,
Sg6 14. Kg2, 0-0 15. Lg4!, Ld7 16. h4.

Nu truer officersgevinsten efter 17. h5, Se7
18. a3 fulgt af 19. b4.

- 16.—, La5 17. Tb1, Db5 18. h5, Se7
19. h6, g6 20. Lg5, Sf5 21. L×f5, T×f5
22. g4, T×f3!?

For en gangs skyld er det Tal, der spiller forsvarerens rolle, og han indser meget hurtigt, at 22. —, Tf7 kun havde ført til en sønderknusende storm på hans kongestilling indledt med Lf6 fulgt af Sf4. Derfor ofrer han kvaliteten i sin nød.

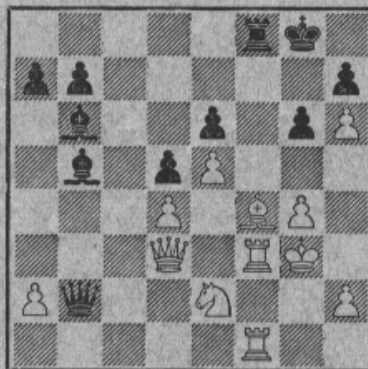
23. K×f3, Lb6 24. Kg3, Tf8 25. Dd2,
Lc7 26. Lf4!.

Når Tal er på krogen, gælder det om at holde fast. Tekstrækket forhindrer således ethvert trylleri på e5 og forbereder tårndubleringen i f-linjen.

26. —, Le8 27. Th-f1, Lb6 28. Tf2, Sb4
29. Tb-f1, Sd3 30. Tf3, D×b2 31. D×d3.

Efter 31. $T \times d_3$, $D \times d_2$ 32. $T \times d_2$, g_5
var der stadig lidt at spille på for sort.

- 31.—, Lb5.

32. Lg5!.

Længe leve mattruslen!

32. —, Tf5 33. Dc3, L×d4 34. Dc8†,
Kf7 35. Dc7†,

og sort gav op, da der følger mat i få træk.

Turneringen i Dortmund

I anledning af skakforbundets 100 års beståen i Nordrhein-Westfalen spilledes i Dortmund en international turnering med deltagelse af flere stormestre og internationale mestre. Turneringen, der strakte sig over to uger, gav følgende slutresultat: *Tajmanow*, Sovjet, blev nr. 1 med 8 points i 11 partier foran eks-verdensmesteren *Smyslov*, Sovjet, og *Udovic*, Jugoslavien, hver med 7 points. Derefter fulgte *Bilek*, Ungarn, 6½ points, *Bent Larsen*, Danmark, 6 points, *Teschner*, Vesttyskland, *Trifunovic*, Jugoslavien, og *Pietzsch*, Østtyskland, hver 5½ points, dr. *Lange*, Vesttyskland, *Eising*, Vesttyskland, 4 points, *Peres*, Spanien, og *Rellstab*, Vesttyskland, hver 3 points.

Den sovjetiske stormester Mark Tajmanow førte turneringen fra start til mål – en overgang med 1½ points forspring, og hans sejr var aldrig i fare. Eks-verdensmesteren Smyslov spillede mere »forsigtigt« end Tajmanow, og det medførte flere remispartier, og da han overraskende tabte til dr. Lange i turneringens trediesidste runde, blev han indhentet af den stærkt spillende Udovic. Ungareren Bilek tabte ingen partier, men måtte med ni remispartier være tilfreds med fjerdepladsen. Såvel Bent Larsen som Trifunovic skuffede lidt, og for Bent Larsens vedkommende skyldtes det, at han ikke koncentrerede sig nok i et par partier, hvor han havde vundet stor materiel fordel, og begge partier gik tabt.

Ved afslutningsfesten hyldede vinderen Tajmanow arrangørerne for den fint gennemførte turnering. – Her følger nogle partier fra turneringen.

3572 Kongeindisk

Hvid: *Pietzsch*, Østtyskland.

Sort: *Tajmanow*, Sovjet.

1. d4, Sf6 2. Sf3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, 0-0 5. 0-0, d6.

Sort forbereder fremstødet e7-e5.

6. Sc3, c6 7. e4, Da5 8. h3, Sb-d7 9. Te1, e5.

Sort har nu nået sit første mål: Bd4 kan afbyttes, hvorefter springeren på d7 kan finde et passende felt på c5 eller e5.

10. Le3, Te8 11. Dd2, b5 12. a3, Lb7 13. d×e5, d×e5 14. De2, Dc7 15. Sd2, Sb6 16. Sa2.

Hvid vil åbne c-linien med c2-c4.

16. —, Sfd7.

Denne springer skal over f8 til f6.

17. Lf1, Sf8 18. e4, a6 19. Te-c1, Se6 20. c×b5, a×b5 21. Dd1!, Dd8 22. Sb4, Tc8 23. Sb3, D×d1.

Her var 23. —, Sd7! bedre for at forsvare felterne a5 og c5.

24. T×d1, Sa4.

Det koster en bonde, men efter f. eks. 24. —, Sd4 25. Sc5, La8 26. Ta-c1 stod de sorte officerer temmelig passive.

25. Sa5, La8 26. Sb×c6?.

Rigtigt var 26. Sa×c6, for teksttrækket medfører at a-springeren får vanskeligheder med at komme med i spillet igen..

26. —, S×b2.

Slår sort to gange på c6, erobrer hvid med L×b5 alt materiale tilbage med renter.

27. Td-c1, Sc4! 28. L×c4, b×c4 29. T×c4, Tc7 30. Td1.

Udmærket, da det fratager sorts tårn feltet d7. Nu truer kvalitetsgevinst efter Lb6, og ingen af de sorte tårne kan stå på c8 for Se7+.

30. —, f5 31. Lb6, Tf7 32. e×f5, g×f5 33. Sd8, S×d8 34. L×d8?.

Hvid forhaster sig med at slå igen. Nu får sorts officerer lejlighed til et usædvanlig stærkt sammenspil, og det var ikke sket efter det langt bedre: 34. Tc8! med trussel på La8, og så kunne hvid have afbyttet tårnene på d8 og i det mindste ikke behovet at tabe.

34. —, Lf3!.

Nu er det angrebne tårn bundet til dækningen af Ld8. I de næste ti træk forstår Tajmanow at beherske så godt som alle brættets linier og desuden udnytte mattruslen på første række.

35. Td2, Lh6 36. Td6, Lf8 37. Td2, L×a3 38. Lb6, Lf8 39. Tb2, Ta8.

Nu truer allerede 39. —, Tb7 40. S×b7?, Ta1+.

40. Tc3, e4 41. Tb1, f4! 42. Sc6.

På 42. Sc4 følger Tc8, og på 42. Sb3, Ta3 er hvid igen bundet.

42. —, Tb7 43. Tc-b3.

43. —, Lc5!.

Indledningen til en effektiv afslutning, der stærkt nærmer sig det studieagtige.

44. Se5.

Eller 44. g×f4, Tg7+ 45. Kf1, Ta2 med truslen Le2+, og efter 46. Tb2, T×b2 47. T×b2, Tb7! vinder sort.

44. —, f×g3,

og hvid opgav, da Lb6 går tabt.

3573 Reti's åbning

Hvid: Bent Larsen, København.
Sort: Rellstab, Vesttyskland.

1. g3, e5 2. Lg2, d5 3. Sf3, Sc6 4. 0-0, Le6 5. d4, e×d4 6. Sb-d2, Sf6 7. Sb3, Le7 8. Sf3×d4, Sc6×d4 9. Sb3×d4, 0-0 10. c4, c6 11. S×e6, f×e6 12. Db3, Db6 13. Lh3, e5 14. D×b6, a×b6 15. c×d5, S×d5 16. Ld2, Tf-d8 17. Tf-d1, Lb4 18. Lg5, Le7 19. Ld2, Lb4 20. L×b4, S×b4 21. a3, Sc2 22. Ta-c1, Sd4 23. Kf1, Kf7 24. Td3, Td6 25. Lg2, Ta-d8 26. Le4, h6 27. b4, Se6 28. T×d6, T×d6 29. Ke1, Sc7 30. Tc3, Ke6 31. Tf3, Td8 32. Lb1, Ke7 33. Te3, Kf6 34. La2, Tf8 35. h5, Se8 36. Te4, Kf5 37. f3, Kf6 38. Tg4, Ke7 39. Tb4, b5 40. a4, Tf5 41. g4, Tf4 42. T×f4, e×f4 43. a×b5, c5 44. e3, f×e3 45. Ke2, b6 46. Lc4, Sd6 47. b3, Kf6 48. K×e3, Ke5 49. f4†, Kf6 50. Ld3, Ke6 51. g5, Ke7 52. Kf3, Ke6 53. Kg4, Ke7 54. f5, Sf7 55. f6†, g×f6 56. g×h6, S×h6† 57. Kf4, Ke6 58. Ke4, f5† 59. Kf4, Kf6 60. Le2, Sf7 61. L×f5, c4 62. b×c4, Se5 63. c5, b×c5 64. b6, c4 65. b7, Sc6 66. h6, c3 67. Le4, og sort opgav.

3574 Hollandsk

Hvid: Pietzsch, Østtyskland.
Sort: Bent Larsen, Danmark.

1. Sf3, f5 2. d4, Sf6 3. Lg5.

Usædvanligt på dette sted, hvor sorts svar-træk er givet.

3. —, Se4 4. h4!, c6.

En afbytning på g5 kommer hvid tilgode, da h-linien åbnes.

5. c3, Db6 6. Dc2, d5 7. Lf4, e6 8. Sbd2, Le7 9. S×e4, f×e4 10. Se5, 0-0 11. e3, c5 12. d×c5.

Efter f. eks. 12. 0-0-0, c×d4 må hvid slå på d4 med c-bonden, og det kan blive ubehageligt med den åbne c-linie ind til kongen.

12. —, D×c5 13. h5!?

En overseelse eller en kombination? Den hvide springer er genstand for sorts store interesse, og efter teksttrækket fanges den. Bedre og mere forsigtigt var derfor 13. Sg4 for efter f. eks. 13. —, e5 at kunne spille 14. S×e5, Ld6 15. 0-0-0 med angreb på Bd5.

13. —, Ld6! 14. 0-0-0, Dc7.

Nu taber hvid en officer.

15. Sg6!.

På 15. Sg4 følger jo e6-e5. Nu får hvid i det mindste en stærk bonde på g6.

15. —, h×g6 16. L×d6, D×d6 17. h×g6, De5.

Ellers slår hvid på e4.

18. f3!, Sd7.

Efter 18. —, e×f3 19. Df2! skal sort regne med offervendingen 20. Th8†!, K×h8 21. Dh4† og 22. Dh7† mat.

19. f×e4, Sc5.

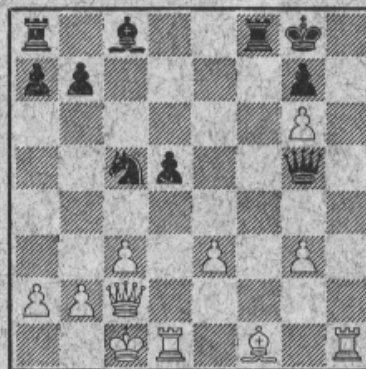
Her var 19. —, D×e4 20. Ld3, D×e3† 21. Kb1, Se5 fristende, men utilstrækkelig, da hvid svarer med 23. Th3 og dublerer tårnene i h-linien.

20. g3.

Truer ovennævnte vending: Th8†, K×h8, Dh2† og mat i få træk.

20. —, Dg5 21. e×d5, e×d5.

Nu skulle man mene, at hvids angreb var let at afværge, men hvid finder nye angrebsmuligheder, og da sort er i tidnød, lykkes det hvid at sejre.

22. T×d5!.

Stiller sort overfor store problemer. Efter 22. —, D×d5 slukkes lyset med 23. Th8† fulgt af Dh2†.

22. —, T×f1†!.

Sort finder det rette.

23. T×f1, D×d5 24. Dh2, Lf5! 25. Dh7†, Kf8 26. g4.

Hvid er midlertidig to officerer bagud og står overfor et farligt sort angreb på kongen. Han holder dog hovedet koldt og farer ikke på med f. eks. Dh8†, der ganske vist vinder materiale, men ikke fastholder angrebet.

26. —, Sd3† 27. Kb1, Sf2†! 28. Ka1.

Men ikke 28. g×f5 for 28. —, Dd3†.

28. —, Td8?.

Sort har hidtil spillet fortræffeligt i tidnøden. Nu træder han ved siden af! Med 28. —, S×g4 29. Dh8†, Ke7 30. D×a8, S×e3 var sagen klar.

29. Dh8†, Dg8.

Det er sikkert for farligt at vige med kongen.

30. Dh4!, Ke8?.

Her burde sort spille 30. —, Dd5 for efter 31. Dh8† at være tilfreds med remis ved træk-gentagelse.

31. g×f5, Td2.

Eller 31. —, Sd3 32. De4†, Kf8 33. f6, og hvid har afgørende angreb.

32. Da4†, Kd8.

Også efter 32. —, Kf8 33. Db4† fulgt af D×b7 var hvid sikker på sejren.

33. T×f2!, T×f2 34. Dh4†

og sort opgav, da tårnet går tabt.

Stormesteren var søvrig

I 4. runde af jubilæumsturneringen i Dortmund mødte Bent Larsen sin besejrer fra zone-turneringen, Rudolf Teschner. Uheldigvis havde Bent Larsen brugt det meste af natten til at analysere sit til tab stående hængeparti med Smyslov, som det dog lykkedes at holde, således at han mødte op i turneringslokalet efter kun 4 timers søvn. Dette forklarer i nogen grad, at den danske stormester efter at være kommet i stor materiel fordel mod Teschner hopper i en banal fælde, der koster dronningen for tårn og løber. Partiet kunne måske endda være holdt remis, men danskeren var kommet ud af trit og tabte

(Efter *Berlingske Tidende*).

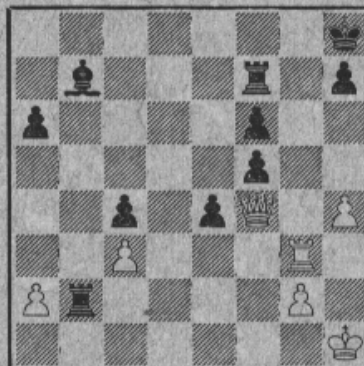
1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Dc7 5. Sc3, e6 6. Le2, Sf6 7. 0-0, a6 8. Le3, Lb4 9. S×c6, b×c6 10. Ld3, Tb8 11. f4, 0-0 12. e5, Se8 13. Se4, f5 14. e×f6, S×f6 15. Ld4, d5 16. S×f6†, g×f6 17. Dh5,

c5 18. Le3, c4 19. Le2, Lc5 20. L×c5, D×c5† 21. Kh1, T×b2 22. Lf3, Db5 23. c3, De8 24. Dh4, Dg6 25. Tae1, Kh8.

Indtil nu står Bent Larsen klart bedst, men så følger katastrofen:

26. f5, D×f5?? 27. Le4!, d×e4 28. T×f5, e×f5 29. Dh6, Kg8 30. h4, Lb7 31. Te3, Tf7 32. Tg3†, Kh8 33. Df4, opgivet.

Slutstilling:

Amsterdam-**TURNERINGEN**

Denne turnering, som skyldtes velvilje fra regnemaskinefirmaet »International Business Machines«, blev, som omtalt i vort juli-nummer, vundet af den 24-årige student *Langeweg*, som vandt sine 8 første partier på stribe. Men i 9. runde tabte han til den nye hollandske mester *Tan*, og i den næstsiste runde gik det også galt overfor *Donner*, som iøvrigt blev nr. 2. *Jens Enevoldsen* og englænderen *Wade* besatte henholdsvis tredje- og fjerdepladsen.

Stormester *Bernstein* kan stadig fortælle historier på mindst seks sprog, men han kan ikke mere klare sig i et hårdt parti. Det generer ham ikke at få sig en lille lur, når modstanderen er i træk. I turneringens 1. runde forlangte Bernstein gevinst mod *Langeweg* på grund af dennes formentlige tidsoverskridelse. Da det ikke lykkedes turneringslederen at overbevise den gamle stormester om misforståelsen, måtte man tilkalde dr. Euwe, som heldigvis kunne forklare det 78-årige sludrechatol grunden til, at hans protest måtte afvises!

(Oversat fra »*Vooruit*« af H. V. T.).

Her følger partiet mellem Jens Enevoldsen og den hollandske mester – indoneseren *Tan* – med noter af Enevoldsen fra »*Berlingske Tidende*«.

3575 Nimzoindisk

Hvid: *Jens Enevoldsen*, København.
Sort: *Tan Hoang Liong*, Holland.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4.

Den indonesiske mester anvender denne åbning så flittigt, at spøgefugle har omdøbt den til nimzo-indonesisk.

4. e3, b6 5. Ld3, Lb7 6. Sf3, Se4 7. Dc2, f5 8. 0-0, L×c3 9. b2×c3, 0-0 10. Sd2, S×d2 11. L×d2, Dh4 12. f3, Sc6 13. e4, f×e4 14. f×e4, d6.

Hertil er partiet identisk med et nogle runder tidligere spillet parti mellem schweizeren

Johner og Tan, hvor sidstnævnte spillede 14. e5 og efter 15. d5, Se7 16. c5! kom i vanskeligheder. Slår sort på c5, taber han et par bønder efter Db3. Tan har forbedret varianten hjemme.

15. Le3!, Sa5 16. c5.

Sort må ikke få lov til at lukke centrum med c5 og e5, hvorved de hvide løbere bliver kraftløse og bonden på c4 svag som et barn.

16. —, d×c5 17. d×c5, Dh5 18. Ta-e1.

Et meget lumsk træk, som sort ikke gennemskuer.

18. —, Sc6 19. Le4, De5 20. Tf5!.

Det havde sort overset. Nu er han færdig.

20. —, T×f5 21. e×f5, Kh8 22. L×e6, h6 23. Lf2, Df6 24. Ld7, Df7 25. Le6, Df8.

Det havde været bedre at gå tilbage til f6,

men sort kan ikke modstå fristelsen til at angribe bonden på c5.

26. Dd3, Ta-e8 27. Dg3, Te7 28. Dg6, Df6.

Taber hurtigt, men hvad ellers? Der truer Lh4 og f6.

29. D×f6, g×f6 30. Lh4, opgivet,
thi på Kg7 følger Te3 og Tg3.

3576 Kongeindisk

Hvid: *K. Langeweg*, Holland.
Sort: *Dr. O. Bernstein*, Frankrig.

1. c4, Sf6 2. Sc3, c5 3. g3, g6 4. Lg2, Lg7 5. Sf3, 0-0 6. d4, c×d4 7. S×d4, Sc6 8. Sc2, d6 9. 0-0, Ld7 10. b3, Dc8 11. Lb2, Lh3 12. Ta-b1, L×g2 13. K×g2, Df5 14. f3, h5 15. Dd2, Ta-c8 16. e4, Da5 17. Tf2, Kh7 18. Se3, Lh6 19. De1, Se5 20. De2, a6 21. Sd5, S×d5 22. S×d5, D×a2 23. Dd1, Da5 24. S×e7, Te-e8 25. Sd5, f5 26. e×f5, T×f5 27. f4, Sg4.

Det var i denne stilling, sort erklærede tids-overskridelse for hvid, men dette blev som nævnt tilbagevist.

28. Te2, Dd8 29. Kg1, Lg7? 30. L×g7, K×g7 31. Dd4†, Kf7 32. Tb-e1, T×e2 33. T×e2, Sf6 34. Te7†, Kf8 35. T×b7, De8 36. Se7, d5 37. Da7, d×c4 38. Tb8, D×b8 39. S×g6†, og sort gav op.

Den unge Langeweg er ligesom sine jævn-

aldrende meget teorikyndig og derfor ikke ræd for at gå ind i vanskelige varianter, hvor man skal være hjemme i lektierne for ikke at forlise på de mange skær.

3577 Siciliansk

Hvid: *Van den Berg*, Holland.
Sort: *K. Langeweg*, Holland.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, b5 8. e5, d×e5 9. f×e5, Dc7! 10. e×f6, De5† 11. Le2, D×g5 12. 0-0, Ta7!.

Et patenttræk i denne stilling.

13. Dd3, Ta-d7 14. Se4, De5 15. Sf3!, D×b2.

Sort er ikke bange for storken og lader hvid om at bevise, hvorledes han vil kunne udnytte sit udviklingsforspring.

16. De3, Lb7 17. Ta-d1, L×e4 18. f×g7, D×g7 19. D×e4, Ld6 20. Ld3, Th-g8 21. Td2, h5 22. a4, b4 23. Tf-e1, Dg4 24. Da8, Ke7 25. Te4, Dg7 26. Td-e2, Da1† 27. Te1, D×a4.

Nu og da napper sort en bonde, og hvid ser ingen anden udvej end et desperat offer.

28. T×e6†?

Bedre modstand bød dog 28. Kh1.

28. —, f×e6 29. De4, Kd8! 30. D×e6, Tg-g7 31. Lf5, Dc6 32. Kh1, Td-e7 33. Df6, Sd7 34. Dh4, Kc7 35. Le4, Dc5
og hvid fandt tiden inde til at give op.

Tschigorin - mindeturnering

Den internationale skakturnering – spillet i Moskva til minde om den russiske mester Tschigorin – var nær endt med en stor sensation. Indtil 7. runde førte den unge islandske stormester Fridrik Olafsson turneringen foran bl. a. eks-verdensmesteren Smyslov, men så tabte Olafsson til den sovjetiske mester Vasjukow i 8. runde og blev indhentet af såvel sin modstander som Smyslov. Olafsson mødte i sidste runde Smyslov, og dette parti endte remis, mens Vasjukow fortsatte succesen og besejrede den navnkundige stormester Bronstein og dermed kom ind på en delt førsteplads sammen med Smyslov.

Turneringens enkelte resultater fremgår af vedføjede tabel. Vi skal senere bringe nogle partier fra den stærkt besatte turnering.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Smyslov, Sovjet	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1	7 1/2
2. Vasjukow, Sovjet	1/2	—	1	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	7 1/2
3. Olafsson, Island	1/2	0	—	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	7
4. Aronin, Sovjet	1/2	1	1/2	—	1/2	1/2	0	1	0	1/2	1	1	6 1/2
5. Bisquier, USA	1/2	1/2	0	1/2	—	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	6
6. Bronstein, Sovjet	1/2	0	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	6
7. Portisch, Ungarn	0	1/2	1/2	1	0	1/2	—	1/2	1/2	1	1/2	1	6
8. Pachman, Tjekoslovakiet ..	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1	5 1/2
9. Gufeld, Sovjet	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1	1/2	5 1/2
10. Tolusch, Sovjet	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	—	1/2	0	3 1/2
11. Rabar, Jugoslavien	1/2	0	0	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	—	1/2	3
12. Bakulin, Sovjet	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1	1/2	—	2

LITTERATUR

Weltgeschichte des Schachs

Flohr: Botvinnik — Tal 1961

Udgivet af Verlag Dr. E. Wildhagen, Hamburg. 78 sider med mange diagrammer. Heftet.

Et særbind i serien »Weltgeschichte des Schachs« om revancematchen mellem Botvinnik og Tal vil selvsagt være nødvendig for at fuldstændiggøre den storslåede tanke, Dr. Wildhagen har fået, med at ville udgive ikke mindre end 20.000 mesterpartier og gøre det på sin særegne måde ved at bringe et diagram for hvert femte træk i partierne. Det er skakhistorie på samlebånd og gjort på en måde, der er effektiv ved at spilleren, eller læseren om man vil, ikke nødvendigvis behøver bræt og brikker for at følge fortællingen.

Det foreliggende særbind omhandlende revancematchen er naturligvis uundværlig for helheden, men tilmed også yderst interessant når det står alene, idet stormesteren Flohr, der kender de to spillere som ingen anden fortæller om alt vedrørende den spændende match. Om De nu kan lide de mange diagrammer eller hellere vil undvære dem — dette særbind kan De simpelt hen ikke undvære!

L. Pachman: Moderne Schachtaktik (Bind I)

Udgivet af Sportverlag, Berlin. Indbundet. 456 sider. Dansk pris 24 kr.

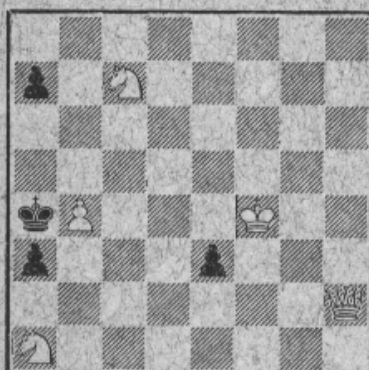
Den verdenskendte stormester og skakpædagog Ludek Pachman, der bl. a. er kendt for forfatterskabet til teoribøgerne, fortsætter her sin lærergerning med at fortælle læseren om den moderne skaktaktik sammenfattet i to bind, hvoraf bind I indeholder: Die Elemente der Schachtaktik, Die Eigenart der einzelnen Figuren, Die Einschränkung der Wirkungskraft und des Zusammenspiels der Figuren, Der Wechsel des Figurenmateriails Die Bauern. Forfatteren viser læreeksemplerne fra det praktiske spil i diagramstillinger og hele partier, og for at opøve læseren findes endog flere kombinationsøvelser, der giver det fulde udbytte af det tillærte. Bogen fremtræder ligesom de øvrige Pachman-bøger i lækker indbinding og trykt på godt papir med store, tydelige diagrammer og vil ligesom teoribøgerne blive et standardværk, idet et bind 2 er under forberedelse.

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

Originalopgaver

7773. Poul Hage, Rønne
in memoriam dr. Harald Boas

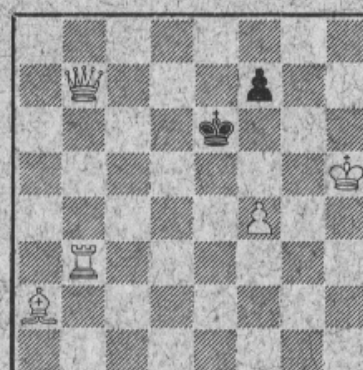
Mat i 3 træk

7774. D. N. Kapralos og Paul
Moutecidis, Grækenland

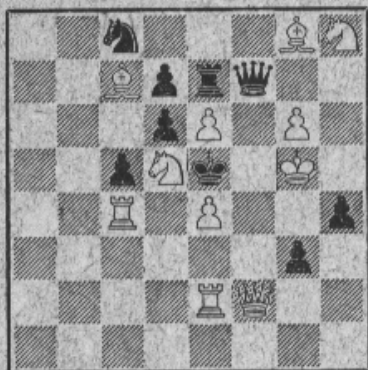
Mat i 2 træk

7775. H. V. Tuxen
Fredericia

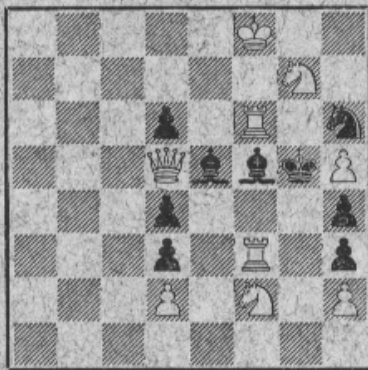
Mat i 2 træk

7776. Emilio Battaglia
Pisa

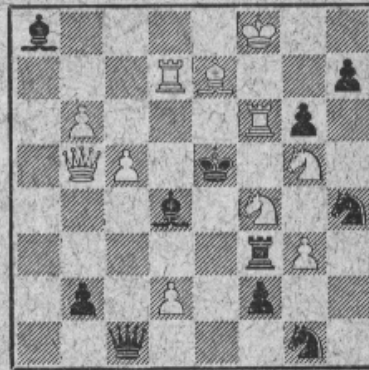
Mat i 2 træk

7777. Lars Larsen, Espe
Efter H. V. Tuxen

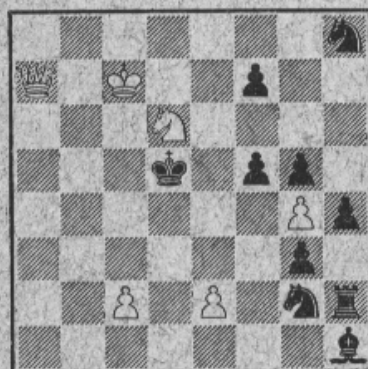
Mat i 2 træk

7778. J. C. Morra
Argentina

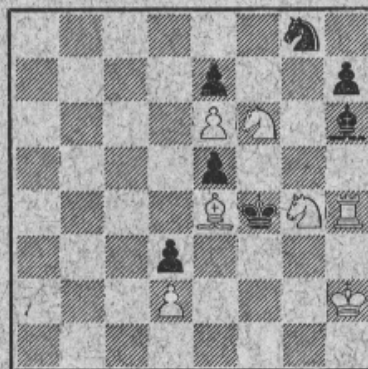
Mat i 2 træk

7779. V. Buhelt
Randers

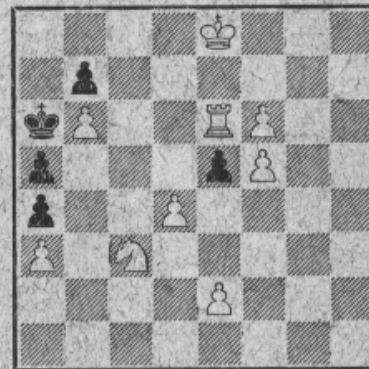
Mat i 3 træk

7780. F. M. Lindeberg
Stockholm

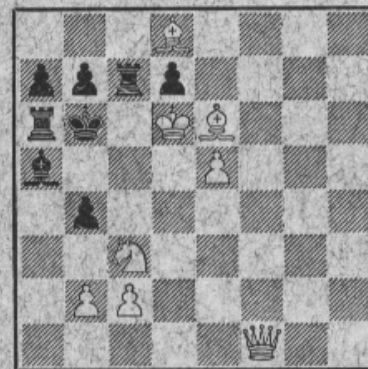
Mat i 3 træk

7781. E. A. Wirtanen
Helsinki

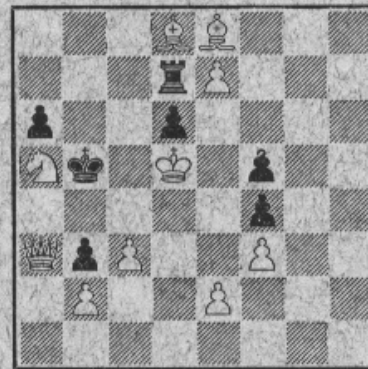
Mat i 4 træk

7782. T. L. Lin
Singapore

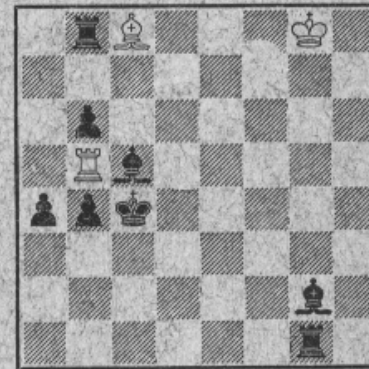
Selvmat i 2 træk

7783. F. S. Bondarenko
Dnjepropetrovsk

Selvmat i 6 træk

7784. Helmut Pruscha
Düsseldorf

Hjælpe-mat i 3 træk

Løsninger til opgaverne i juni-nummeret

Nr. 7749 af Ax. Lund: 1. Sc5, T×Lh5 2. Sc4. 1.—, ~ 2. Lf3+ 3. Sc4. Enkel og klar. (O.G.L.).

Nr. 7750 af Jens Claussen: 1. Sb2!. En frisk opgave med flugtfelt givende nøgle, tilmed med T. på flugtfeltet. (O.G.L.).

Nr. 7751 af D. N. Kapralos og Poul Moutecidis: Skinspil 1. Ld4 2. De1 mat og 1. Lc4 2. Dc4 mat. Løsning: 1. Sc6!, Forsøget 1. Df4 strander på 1.—, Ld3!. (V.R.).

Nr. 7752 af Tore Andersson: Forspel: 1.—, Sg4 2. Df5 mat og 1.—, f4 2. Sf6 mat. Løs-

ning: 1. Dc3!. Forfatteren tilføjer hBc2. Efter 1.—, Sg4 er der nu kun mat med D på d3.

Nr. 7753 af E. A. Wirtanen: Forførelser: 1. Td3-b3?, d6×e5!. 1. Td3×d6?, Ta3-c3!. Løsning: 1. Td8-e8! (Novotny-Finland-Novotny-Grimshaw). Forfatteren har fremsendt ny stilling med følgende ændringer: Hvid kong flyttes til f2, Sc1 og Bf6 tilføjes, og de sorte bønder g5 og h7 fjernes.

Nr. 7754 af K. Dybe: 1. Kb7! truer 2. Ka6. 1.—, S×a8, S×d5 2. Da2. 1.—, Sa7, e7 2. Db6+. 1.—, K×Sd5 2. Db6!. Nøgle og trussel god. (O.G.L.).

Nr. 7755 af F. M. Lindeberg: 1. Te4?, Th6 2. Dg8, Te5! Løsning: 1. Dg4 truer 2. Sf8†. 1. —, Tf4† 2. Te4†. 1. —, K×Te6 2. Sf8†. 1. —, T×Sh7 2. Df5. Interessant stilling og spil. (O.G.L.). God opgave – find selv fineserne! (J.C.).

Nr. 7756 af J. C. Morra: 1. Tf4 truer 2. Dh5. 1. —, c4 2. Td4†. 1. —, Sb4 2. Dc7. Ligeledes god. (J.C.).

Nr. 7757 af A. Hemmingsson: 1. Lf7, Ka4 2. Da6†, Kb4 3. Da2. 1. —, b4 2. Lb3, Kb5 3. Dc7. To typiske matstillinger med D og L, men fjernt fra hinanden! (O.G.L.). Beklageligvis er der dual efter 1. —, b4 2. Le8, b3 3. Dc6. (H.R.).

Nr. 7758 af S. Limbach: 1. Ta8, c6, c5 2. Db8†. 1. —, f5 2. Dc3†. 1. —, a3 2. Ta3†. Træktvang. (H.R.).

Nr. 7759 af T. L. Lin: Skinspil 1. —, d×c5 2. Tb8. Løsning: 1. Sb7, c×b6 2. Ld4.

Nr. 7760 af L. Loewenton: Skinspil 1. Ke5, g6 2. Sd4 mat. Løsning: 1. Kf4, Ke6 2. Lg3, Sd6 mat.

Løserturneringen

Total juni: A. K. Buhelt (alle ÷ 51–60) 393(4), Jens Claussen (alle) 483, A. Dithmer (alle ÷ 53, 55, 56) 341(6), Haldor V. Hansen (alle ÷ 55) 167, Vilh. Hansen (49–53, 58, 59) 208, Ole Jensen (alle) 193, Johs. Jønsen (maj alle) 249, V. Johnsen (alle) 30,

Johan Jørgensen (50–53, 55–58) 189(5), Hans P. Larsen (alle ÷ 51, 52) 451(2), K. E. Larsen (alle ÷ 56) 197, Hans Rasmussen (alle + D 57) 197(1), O. Reeh (alle) 328(5), V. Røpke (alle) 160(30), W. Snudstrup (50–53, 59, 60) 92, K. Thrane (alle) 370(9), K. Timpe (50–53, 55, 58–60) 189(6), P. Østerbye (alle ÷ 55) 487(6), og øvrige lødere ufordrede.

V. Johnsen bydes velkommen igen blandt løserne.

Dr. H. Boas død

Overlæge, dr. *Harald Boas*, Frederiksberg, der i 1948–52 var formand for Dansk Skakproblem Klub, døde den 1. juli efter kun få timers sygdom under ferieophold i Bonn.

Gennem en meget lang årrække dyrkede han med usædvanlig iver opgaveløsning og fandt herved den intellektuelle nydelse, vi alle kender. Dagen før sin død skrev han, at han nu havde løst alle opgaverne i »Skakbladet«, »Arbejder-Skak« og »Problem-Noter« og derfor så søndagen i møde, da han ville finde to opgaver i en tysk avis!

Vi, der havde den glæde at kende ham, vil ære hans minde, ikke blot på grund af hans skakinteresse, men endnu mere for hans lige så kultiverede som gennemelskverdige væsen.

R. Prytz.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. 125250, girokonto 9638*

Nye grupper startes, når der foreligger 7 tilmeldelser. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. – Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. klasse efter spillestyrke, alle øvrige spillere til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. – Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive, gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. – Spillerne må ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt. – Ved forespørgsler, der ønskes besvaret direkte, må der vedlægges svarporto.

Landsholdsklassen 1961

Der indbydes hermed til deltagelse i landsholdsklassen, der starter først i september. Opmærksomheden henledes på, at landsholdsspillere, der ikke har deltaget de to sidste år, skal deltage i år, hvis de vil bevare retten til at spille i klassen.

Berettiget til at spille i klassen er spillere, der har *vundet* en mestergruppe med mindst 5 points, samt spillere fra de foregående landsholdsklasser, såfremt de har sikret sig mod nedrykning. – Indskuddet er kr. 15,00, og dette samt tilmeldelsen bedes tilsendt turneringslederen senest 5. september.

Afsluttede partier

L. 1960: E. Henriksen remis mod H. Neergaard.

Mesterklassen: 140: 3/2, nr. 6 er tavs og får 0 mod 2 og 4. – 141: 6/4, 6/2, 4/1. – 142: 2-4.

1. klasse: 260: 7/1, 6/4, 4-7, 2/4, 6/1, 5/2. – 261: 4/6, 4-7. – 262: 1/2.

2. klasse: 490: 1/6. – 491: 7/6, 3/4. – 492: 6/2, 1/5. – 493: 2/7, 2/6. – 494: 6/4, 6/3. – 495: 5/4. – 496: 7/6, 7/3. – 497: 1/2, 2/5. – 499: 5/7, 3/1, 5/4. – 500: 6/2, 4/2, 1-4. – 501: 4/2.

3. klasse: 562: 7/5. – 563: 1-2. – 564: 1/7. – 565: 7/5, 1/3. – 566: 5/1, 3-5. – 568: 5/2 på tid, 4/1, 5/6, 1/6, 4/7. – 569: 2/3. – 570: 7/2, 4/2. – 571: 5/4. – 572: 3/4, 5/7.

4. klasse: 464: 3/6. - 465: 3-6. - 468: 7/3, 3/2. - 469: 2/4, 6/1. - 470: 5/6. - 471: 6/3, 6/5. - 472: 2/5, 1/4, 6 er tavs og får 0 mod 1, 2, 3 og 7. - 473: Nr. 4 opgiver alle. - 475: 2/3, 2/1, 4/7.

Afsluttede grupper

Præmietagernes opmærksomhed henledes på, at såfremt der ønskes en eller anden ting som præmie, må meddelelse herom sendes til turneringslederen, helst inden 14 dage.

I 259:

1. Herluf Jakobsen, Herlev	2	
2. Peder Madsen, Vejle	6	1. 30,00
3. H. Kjærgaard, Frederikshavn	2	
4. H. Knudsen, København	3	3. 16,65

5. Chr. Mørk, Brønderslev	2	
6. Aage Oxenbøll, Fredericia	1	
7. Mogens Viborg, Odense	5	2. 23,35

III 564:

1. Anders Rasmussen, Kølvrå	5	2. 18,65
2. Jørgen Rasmussen, Odder	1	
3. Jens Kølback, Pugdal	6	1. 24,00
4. Aage Jeppesen, Brønderslev	3	3. 6,70
5. S. N. Mortensen, Søllerød	1	
6. L. Højrup, Bramminge	3	3. 6,65
7. V. Steff. Pedersen, Nykbg. S.	2	

Nr. 7 svarede ikke på henvendelse og får 0 mod nr. 1.

Turneringslederen er bortrejst til 14. august.
Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster 5,50 kr. årligt, og Europaturneringerne koster 8,50 kr. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 30 øre til porto.

Indbydelse

til deltagelse i korrespondanceskak

- 1) Nordensmesterskabet 1961; start ca. 1. oktober 1961, sidste frist for tilmelding 10. oktober 1961 af 2 deltagere + 2 reserver.
- 2) VM/V/semifinaler; start 1. januar 1962, sidste frist for tilmelding den 10. oktober 1961 af én dansk deltager (foruden de kvalificerede).
- 3) OL/V/semifinaler; start 1. februar 1962, sidste frist for tilmelding af et 6-mandshold 10. november 1961.

For alle tilmeldinger gælder i almindelighed, at kun de allerstærkeste inden- og udenlandske spillere kan vente at komme i betragtning.

Nordensmesterskabet 1960

Seneste indløbne resultater: *Mogens Christensen*, Randers-E. Heilimo, Finland, 1/2-1/2; St. Nyman, Sverige-B. Wikström, Sverige, 0-1; *Mogens Christensen*-B. Wikström 1-0; J. Hall-dorsson, Island-J. Thor, Island, 1-0; J. Hall-dorsson-A. Sauso, Finland, 1/2-1/2; A. Sauso-*Mogens Christensen* 1/2-1/2; J. Thor-P. Korning, Århus, 0-1; herefter er stillingen: 1. B. Wikström, Sverige, 3 1/2 (5); 2. St. Nyman, Sverige, 3 (4); 3-4. Mogens Christensen, Danmark, og E. Heilimo, Finland, 2 1/2 (4); 5. P. Korning, Danmark, 2 (2); 6. P. Ask, Norge, 2 (4); 7. J. Haldorsson, Island, 1 1/2 (2); 8. A. Sauso, Finland, 1 (5); 9-10. E. Sterud, Norge, og J. Thor, Island, begge 0 (3). Bemærkelsesværdigt var især Wikströms sejr over Nyman og Mogens Christensens sejr over Wikström, der er en af Sveriges allerbedste korrespondancespil-

lere; også Korning har hidtil klaret sig meget smukt, men endnu mangler for mange partier til, at man kan gætte, hvem der bliver den første Nordens-mester i korrespondanceskak.

Verdensmesterskaberne

VM/III/finalen: Salm, Australien-Balogh, Ungarn, 1-0; Kjellander, Sverige-Napolitano, Italien, 1/2-1/2; O'Kelly, Belgien, fører med 6 1/2 (9), fulgt af Lundqvist, Sverige, 5 1/2 (8), Salm, Australien, 4 (5), Napolitano, Italien, og Secchi, Argentina, begge 4 (7); i baggrunden lurer den stærke sovjetspiller P. V. Dubinin med 2 (3).

VM/IV/semifinalerne, sektion 1: Lågland, Finland-Samarian, Rumænien, 0-1; *sektion 2*: Dalk, Tyskland-Mazzucchelli, Argentina, 1/2-1/2; *sektion 3*: Eliason, USA-Estrin, Sovjet, 1/2-1/2; *sektion 4*: Caputto, Argentina-Tolush, Sovjet, 0-1; *sektion 5*: Tears, USA-Trajkovic, Jugoslavien, 1-0; Llorens, Spanien-Brilla-Banfalvi, Ungarn, 1/2-1/2; Nyman, Sverige-Kuchta, CSSR, 1/2-1/2; Daniel, Frankrig-Marchetti, Argentina, 1-0; *sektion 6*: Kallinger, Østrig-Kornfilt, Tyrkiet, 1/2-1/2; Hukel, CSSR-Elgstrand, Sverige, 1-0; *sektion 8*: Dalko, Ungarn-Giselbrecht, Østrig, 1/2-1/2; *sektion 9*: Butenschön, Tyskland-Arlauskas, Australien, 0-1; *sektion 10*: Apostolopoulos, Grækenland-Sabena, Argentina, 1/2-1/2; Massinen, Finland-Frantzen, Norge, 0-1; Massinen-Schlieder, DDR, 1-0; hermed er gruppe 9 og 10 også færdige (foruden gruppe 7); i sektion 9 blev slutstillingen: 1. Arlauskas, Australien, 7 (9); 2. Dannberg, DDR, 7; 3. Mahel, CSSR, 6 1/2; 4. Fridh, Sverige, 6; 5. Julius Nielsen, Valby, 5 1/2; 6. L.

Watzl, Østrig, 5½; 7. Butenschön, Tyskland, 4; 8. Tanner, Canada, 2; 9. Loeffler, Argentina, 1½; 10. Tinnesand, Norge, 0; i sektion 10: 1. Sagorovskij, Sovjet, 9 (10); 2. Svensson, Sverige, 8½; 3. Rosenberg, Frankrig, 6½; 4. Massinen, Finland, 6½; 5. Apostolopoulos, Grækenland, 5; 6. Frantzen, Norge, 4½; 7. Schlieder, DDR, 4½; 8. Sabena, Argentina, 4; 9. G. Kunert, Tyskland, 3½; 10. Muir, USA, 3; 11. Borsony, CSSR, 0.

Olympiader

OL/III/finalen: Slutstillingen blev (protestmulighed foreligger): 1. Sovjet 35½, 2. Ungarn 32, 3. Jugoslavien 32, 4. Argentina 28, 5. Vesttyskland 28, 6. Sverige 28, 7. Australien 24½, 8. CSSR 21, 9. Norge 20½, 10. USA 20½.

OL/IV/semifinalerne, sektion 1, bord 3: Möhring, DDR–Brilla-Banfalvi, Ungarn ½–½; bord 4: Dalko, Ungarn–Nyman, Sverige ½–½; bord 5: Princ, CSSR–E. Maršum, Vordingborg 0–1; hermed har Danmark scoret 17 af 30 eller 57% gevinst og placeret sig til OL/IV/finalen, et meget smukt resultat af vore 6 repræsentanter; nærmere når alle resultater foreligger; stillingen i øjeblikket (alle hold skal spille ialt 30 spil: 1. Ungarn 19½ (26), 2. DDR 17 (28), 3. Danmark 17 (30), 4. Sverige 14½ (28), 5. CSSR 12 (26), 6. India 2 (27). – I 2. sektion er stillingen: 1. Spanien 23½ (32), 2. Vesttyskland 23½ (33), 3. Jugoslavien 20½ (33), 4. Argentina 17 (28), 5. Canada 9 (34), 6. USA 8 (30), 7. Australien 6½ (26).

ICCF-kongres i Moskva

6.-10. maj 1961

Det besluttedes, at VM/III/finalen sluttet 31. december 1961 og at VM/IV/finalen startes 1. februar 1962 (ingen dansk deltagelse); nye semifinaler (VM/V/semifinaler) startes 1. januar 1962; kvalificerede fra Danmark ifølge resultater opnået i ICCF's eller EU-turneringerne er: E. Maršum, Vordingborg, Mogens Christensen, Randers, Chr. Wågner Nielsen, Svendborg, og A. J. Roos, Hillerød; nævnte spillere bedes melde sig (senest 1. oktober 1961), om de ønsker at deltage i disse semifinaler; desuden kan

DSU tilmelde endnu en dansk spiller (se indbydelse).

Olympiaden III/finalen er afsluttet med Sovjet som sejrherre; OL/IV/finalen startes 1. oktober 1961; forhåndskvalificerede er Argentina, Ungarn, Sverige, USSR, Jugoslavien; kvalificerede ifølge resultater fra OL/IV/semifinalerne er Danmark, Vesttyskland, Spanien og DDR; holdtilmelding senest 1. september 1961 (det danske semifinalehold fra OL/IV deltager uændret). – OL/V/semifinaler startes 1. februar 1962, og der anmeldes fra hvert land 6 spillere + 2 reserver (se indbydelse).

Der påtænkes følgende ændringer i spillereglerne: på grund af stærkt voksende antal deltagere i alle klasser er antallet af kvalificerede spillere til VM/semifinalerne blevet så stort, at nedskæring er nødvendig; tillige anses det for nødvendigt, at mere end én spiller fra hver semifinalegruppe kan kvalificere sig til finalen; herefter nedskræres antallet af semifinalegrupper til 3, mens antallet i hver gruppe øges til 13–15 spillere, og fra hver af de 3 grupper skal nr. 1–3 derefter være kvalificerede til finalen, nemlig 1) man indfører i mesterklasserne grupper på op til 15 spillere pr. gruppe; vinderen af en sådan gruppe kvalificerer sig til semifinalen til VM; 2) eller man spiller i mesterklassegrupper på 7 deltagere (som nu), men skal i fremtiden blive vinder i to på hinanden følgende mesterklasser for at være kvalificerede til VM/semifinalerne; dette tænkes gennemført pr. 1. januar 1962 (også for Europa-turneringernes vedkommende).

Udnævnelser: Bondarevskij, Sovjet, udnævntes til stormester i korrespondanceskak; til internationale mestre udnævntes Letic og Vesovic, begge Jugoslavien, samt Judowitsch, Sovjet.

Medaljer i guld, sølv og bronze i forelagte mønstre blev antaget og skal i fremtiden tildeles de vindende hold i OL og vindere af internationale titler.

Der arbejdes på fremstilling af internationale korrespondanceskakkort med henblik på disses anerkendelse som tryksagsskort over for verdenspostunionen.

Næste kommissionsmøde i august-september 1962 i Edinburgh, og næste kongres i september 1963 i Jugoslavien.

Arne Henriksen, Tarm.

NYHEDER

Zoneturneringen

En uoverensstemmelse mellem stormesteren Bent Larsen og Dansk Skak Unions forretningsudvalg har medført, at F.U. har udtaget Kaj Blom, Industriforeningens Kampklub, til at repræsentere unionen ved FIDE's zoneturnering, der spilles i Marianske Lázně i Tjecoslovakiet fra den 27. juli til den 25. august. – Forinden havde såvel Eigil Pedersen, Århus, som Børge

Andersen, København, meddelt, at de ikke kunne afse tid til den månedlange turnering. Vi ønsker Kaj Blom held og lykke i den stærkt besatte turnering.

Sverige

Turneringen om det svenske mesterskab er spillet i Avesta med deltagelse af 497 spillere! I Sveriges-mestergruppen, hvor Zandor Nils-

son måtte trække sig ud af turneringen på grund af private forhold, kom Lundin og Arn-
lind ind på førstepladsen hver med 6½ points.
Der skal senere spilles omkamp om mesterska-
bet. Slutresultatet i denne gruppe blev: Arn-
lind og Lundin, Stockholm, 6½ points, Bu-
skenström, Avesta, og Johnsson, Göteborg, 6 p.,
Ek, Jönköping, Martin Johansson, Hedemora,
Nyman, Linköping, og Söderborg, Stockholm,
4½ p., Hörberg, Stockholm, Ljungkvist, Jön-
köping, og Stoltz, Stockholm, 4 points.

I mesterklassens gruppe 1 sejrede den kun
16-årige *Ove Kinnmark* fra Göteborg og rykker
op i landsholdsklassen sammen med sin 64-
årige farfar *Olof Kinnmark*, der trods en lang
sygdomsperiode atter viste noget af sin tidligere
styrke og vandt mesterklassens gruppe 3.

Lemvig Skakklubs jubilæumslotteri

De udtrukne numre i jubilæumslotteriet blev:
3745 (el-komfur), 1919 (transistor-radio), 4220
(fodbold), 3474 (dukke) og 3117 (radering).
Gevinster, som ikke er afhentet senest 1. sept.
1961, tilfalder Lemvig Skakklub.

Basel

Turneringen om det schweiziske mesterskab
vandt af Dieter Keller, der fornylig for anden
gang placerede sig i en international turnering
og nu ventes udnævnt til international mester.

Madrid

Turneringen i den spanske hovedstad blev
vundet af jugoslaven *Milic* og østrigeren *Ro-
batsch*, som begge fik 8½ points. Nr. 3 blev
belgieren *O'Kelly*, som ganske vist ikke tabte
noget parti, men han havde til gengæld ikke
færre end 7 remispartier. På fjerdepladsen kom
jugoslaven *Pirc*, mens de øvrige udenlandske
deltagere *Ramirez* og *Ulvestad* endte på hen-
holdsvis 7. og 9. pladsen blandt de lokale spil-
lere.

Berleme Nix og hustru's legat

Fordelingen af renterne for året 1960 er så-
ledes:

1. hovedkreds:	
Glostrup Skakklub	kr. 58,00
Virum Skakklub	kr. 29,00
2. hovedkreds:	
Korsør Skakklub	kr. 23,00
Nykøbing F. Skakklub	kr. 22,50
3. hovedkreds:	
Glamsbjerg Skakklub	kr. 24,00
»Frem«, Odense	kr. 35,00
4. hovedkreds:	
Haderslev Skakklub	kr. 25,00
Tinglev Skakklub	kr. 25,00
5. hovedkreds:	
Herning Skakklub 1925	kr. 55,00
Ringkøbing Skakklub	kr. 33,00
6. hovedkreds:	
Skive Skakklub	kr. 34,50
Grenå Skakklub	kr. 35,00
7. hovedkreds:	
»Skakringen«, Ålborg	kr. 29,00
Midtmors Skakklub	kr. 30,00
8. hovedkreds:	
Kyndby Skakklub	kr. 37,00
Tåstrup Skakklub	kr. 36,50
Ialt ...	kr. 541,50

HVT

Skakbladets ekspedition

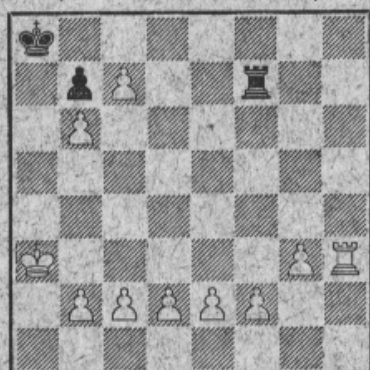
holder lukket

fra den 1.-14. august

SLUTSPIL OG STUDIER

Flugten fra patten!

Otto Gallischek, Sprendlingen
(Weser Kurier, 1960)

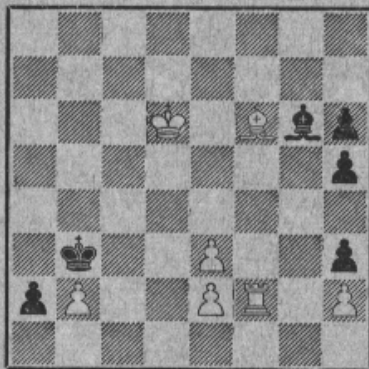
Sort trækker, og hvid vinder!

Den hvide konges flugt fra patten er højst
original og komisk! Den foregår på følgende
måde: 1. —, Tf3† 2. e3, T×e3† 3. c3, T×
c3† 4. Ka2, Ta3† 5. Kb1, Ta1† 6. Kc2,
Tc1† 7. Kd3, Tc3† 8. Ke2, Te3† 9. Kf1,
Te1† 10. Kg2, Tg1† 11. Kf3, T×g3† 12.
Ke2, Te3† 13. Kd1, Te1† 14. Kc2, Tc1†
15. Kb3, Tc3† 16. Ka2! og nu vinder hvid,
da 16. —, Ta3† kan besvares med T×a3† mat,
grundet på, at Bg3 er fjernet! Læg endvidere
mærke til, at den hvide konge ikke kan gå til
fjerde række, da det sorte tårn derefter holder
remis med evig skak på tredje række!

Omstridt studie

I FIDE's studieturnering 1958 belønnedes

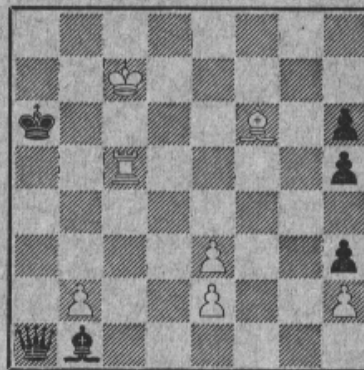
Korolkow og Mitrofanow med første præmie for efterfølgende studie:

Hvid trækker og holder remis.

Hovedvarianten er: 1. Tf1, Lb1 2. Tc1, a1 (D) 3. Tc3†, Kb4 4. Tc4†, Kb5 5. Tc5†, Ka6 6. Lc3, Kb6 7. Ta5, La2 8. Ld4†, Kb7 9. Tb5†, Kc8 10. Tc5†, Kd8 11. Tb5, Ke8 12. Tb8†, Kf7 13. Tb7†, Kg6 14. Tg7†, Kf5 15. Tg1!, Lb1 16. Tf1†, Kg6 17. Tg1†, Kf7 18. Tg7†, Kf8 19. Ta7!, La2 20. Ta8† etc. De har allerede observeret studiens idé – af-dækkerskakker med Bb2 og Be3, hvis tårnet slås. – En anden berømt sovjetisk studieforfatter Gorgiew har siden kritiseret studien og an-

givet, at hvid efter 5. —, Ka6 kunne vinde med 6. Kc7!?

Hvids trussel er 7. b4. Efter 6. —, Da2 vinder hvid med 7. b3, Da3 (7. —, D×b3? 8. Tc6† og vinder) 8. b4!, D×b4 9. Tc6†, Ka5 10. Lc3. Og efter 6. —, Da4 angiver Gorgiew 7. Lc3 som gevinsttrækket, men dr. Euwe gen-driver dette med 7. —, Lf5! og følger analysen op med at påvise, at 7. b4! fører til gevinst. Samtidig gør dr. Euwe dog opmærksom på, at disse analyser på ingen måde berører studien noget i værdi, fordi sort i stedet for 5. —, Ka6 skal spille 5. —, Kb6, hvorefter 6. Ta5!, La2 7. Ld4†, Kb7 8. Tb5† fører til studiens hovedvariant.

Efter G. Ståhlberg i »Stockholmsidningen«.

FRIKVARTERET

Skakspiller og pirat

(Fortsat fra april nr.)

I begyndelsen af året 1814 kæmpede Napoleon sit håbløse slutspil mod de allierede hære. Siden Leipzig 1813 havde han ikke været i stand til at levere sine modstandere noget afgørende slag, og han flakkede nu omkring i Nordfrankrig med resterne af sin hær, og det hele antog efterhånden karakter af en legen røver og soldater, indtil hans modstandere blev ked af dette og satte kursen direkte mod Paris, hvad der fremkaldte afgørelsen.

Dette er baggrunden for følgende episode:

Natten til den 20. februar 1814 bankede en stabsofficer i en glimrende uniform voldsomt på døren til skibshotellet i Dover. Han navngav sig for værten som oberst og adjutant, der overbragte en sensationel nyhed fra krigen i Frankrig. Napoleon var, meddelte han, blevet totalt slået, og han selv hugget til plukfisk af kosakkerne. Paris var faldet, og den lange krig var endt. Værten satte ham i forbindelse med havnemyndighederne, og obersten anmodede om at telegrafere til regeringen i London, men da datidens optiske telegraf ikke kunne virke i mørkt og usigtbart vejr, anbefalede man ham at begive sig med ekstrapost til London, hvor han sandsynligvis ville ankomme før telegram-

met. Ved 9 tiden nåede han London, og det varede ikke længe, inden alle omkring City havde hørt det, særlig da et par franske bourbonner kørte rundt i en blomstersmykket vogn og uddelte løbesedler.

Historien var ikke sand – i hvert fald ikke på dette tidspunkt. Vel var Napoleons stilling håbløs, men afgørelsen var endnu ikke faldet. Netop i disse dage havde N. vundet et par lokale bataljer, der dog var uden betydning for kampens endelige udfald, men det havde dog været nok til, at han som sædvanlig udbassunerede disse kampe som afgørende sejre. På Londonerbørsen havde dette den virkning, at fonds faldt fra 30 til 27. Nu kom brat meldingen om hans endelige nederlag til London. Før børsen åbnede, havde ledelsen rettet forespørgsel til ministeriet, der erklærede, at man hverken var i stand til at bekræfte eller afkræfte meddelelsen. Man havde modtaget telegrammet fra Dover, men ordonansen havde endnu ikke meldt sig i ministeriet. Efter middag åbnede børsen i udpræget hausse-stemning. Fonds indhentede de tabte 3 points og steg inden slutningen yderligere 3 points til 33. Der blev omsat over 1 million £ til stadig stigende kurser.

Men hvor længe var Adam i Paris? Ikke et slag længere end til Eva ankom med diligencen.

Dagen efter var man klar over falskneriet.

Kurserne faldt igen ned til samme punkt som før den alarmerende meddelelse. Sagen blev anmeldt til politiet, og man fik hurtigt fat i de to emigranter, men de klarede frisa, idet de erklærede, at de var blevet så glade ved rygten, som de troede var sandt, og idet de håbede, at det var indledning til, at den ved revolutionen tabte position, som de nu forventede at tilbageerobre i Frankrig, havde de arrangeret op-toget. Politiet udsatte nu en dusør på 500 £ til den, der kunne give oplysninger om den mystiske oberst, som postillonen havde kørt til krigsministeret, hvor han var gået gennem en port, men senere havde ingen hverken i ministeriet eller andet steds set noget til ham. En droschekusk meldte sig. Han erklærede, at han havde kørt for en militærperson og opgav gade og husnummer, hvor han var steget af. Politimanden stude: »Ved De, hvem der bor i den ejendom?« spurgte han. »Ja«, svarede manden: »Lord Cochrane, greve af Dundonald«.

Det konstateredes hurtigt, at de, der havde tjent mest ved børsaffæren, var Cochrane og hans onkel. Cochrane selv nægtede at have noget med sagen at gøre. Han indrømmede, at det var rigtig nok, at han havde tjent et betydeligt beløb på børsen, men var det ikke en børs-spillers opgave at købe og sælge, når kurserne var gunstige? Men så fik politiet fat i »obersten«, og dermed var slaget tabt for C. Den 21. juni 1814 blev C. dømt ved retten i London. Dommen var meget hård: Han fik et års fængsel samt en bøde på 1000 £. Hans adelige våbenskjold skulle sønderbrydes af bødlen, og han skulle udstødes af hæren og degraderes. Yderligere skulle han hver dag i børstiden stå i gabestokken foran børsen, men denne straf bortfaldt dog, da man var bange for tumult.

Da han i sommeren 1815 atter blev løsladt, var hans kollega Napoleon på vej til Sgt. Helena, og den lange krig var endt. Der var nu ikke meget for ham at lave i England, men som den landsknægt, han var, gik han i græsk og sydamerikansk tjeneste.

Men tiden går, og meget glemmes. I 1840 blev C. rehabiliteret, man erindrede nu kun hans bedrifter som søkriger, det øvrige var glemt, og han fik sine adelige titler og sin stilling i den britiske marine tilbage, og da han som gammel mand døde, blev han med pomp og pragt bisat mellem Englands mange »søhelte«.

Verdenshistorien er stundom noget ironisk.

Til slut vender vi tilbage til skakspilleren Cochrane. Var han en fremragende skakspiller? Efter sin tids målestok – ja – efter vor tids – var han næppe mere end en almindelig dusin-spiller.

I året 1821 skal han efter Nordisk Skaktidende 1878 som sort have spillet følgende parti, hvor han bringer den af ham opfundne variant i kongegambit i anvendelse, hvad der får hans modstander, den kendte franske mester-spiller Labourdonnais, til at gå ned med fuld musik.

Cochranes gambit

Spillet i Sgt. Cloud 1821

1. e4, e5 2. f4, e×f 3. Sf3, g5 4. Lc4, g4 5. Se5, Dh4† 6. Kf1, f3 7. g3, Dh3† 8. Kf2, Dg2† 9. Ke3, Lh6† 10. Kd3, d5 11. L×d5, Sa6 12. c3, c6 13. L×f7†, Ke7 14. Lb3, Sc5† 15. Kc2, S×e4 16. Df1, Lf5 17. D×g2, Sf2† 18. d3, f×g2 19. Thg1, Tad8 20. L×h6, S×h6 21. T×g2, S×d3 22. S×d3, L×d3 23. Kc1, Thf8 24. Sd2, Sf5 25. Ld1, Se3 26. Tg1, Lf1 27. b3, Tf2 28. Tg×f1, S×f1 29. S×f1, Td1† Opgivet.

Erik Christensen.

Tropisk makkerskab

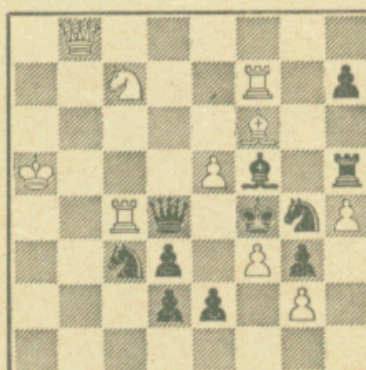
I en af mine ferier på Java tog jeg ind på et hotel i nærheden af Bandung. Det hørte ikke til de mondæne, og den indfødte kok havde ikke opfundet krudtet. Ved middagen viste det sig nemlig, at han havde byttet om på sagerne, så vi fik opvarmet vanilleis til fisken og frossen hollandaise-sauce som dessert.

Næste dag drog jeg forarget bort og tog til den lille by Madjalenka, hvor der boede en probleminteresseret ved navn Schüller. Han var »indo« (d.v.s. halvblods), og skønt en sådan officielt var anerkendt som hollandsk statsborger, så man i praksis lidt ned på dem. Schüller var imidlertid en interessant mand at snakke med, og han havde allerede lavet en del opgaver i den dengang moderne stil, så han var lige min mand. Han var netop i gang med et skak-faretema, men det kneb med at få ideen i form. Det blev derfor mig, der skulle sætte boller på suppen, og resultatet blev hosstående tretrækker, som kræver lidt nærmere forklaring. Efter 1. e6 truer hvid med dobbeltskak, og sorts bedste forsvar er at forhale eksekutionen ved at give afdækkerskak med Lf5. Vi prøver 1. —, Lg6† 2. Sb5†, Kf5 (den sorte konge har nu frigjort den bundne hvide S) 3. S×d4 mat. På tilsvarende måde 1. —, L×e6† 2. Sd5†, Kf5 3. Se7 mat. Endelig (og det var mit beskedne bidrag) 1. —, Le4† 2. Lg5†, Ke5 3. Lf4 mat.

H. V. T.

E. G. Schüller og H. V. Tuxen

2. pr. Tijdschrift v. d. Ned. Ind. Schaakbond
1928

Mat i 3 træk

Verdensmesterskabet Botvinnik-Tal 1961

Tysk udgave med kommentarer af Salo Flohr	11,60
Svensk udgave, duplikeret, kommentarer og noter af A. Kotov	7,00
Dansk udgave, duplikeret, noter af stormester A. Tolusj	4,50
P. H. Clarke: Mikhail Tal's best Games of Chess. Smuk bog med 50 af Tal's bedste partier med kommentarer og noter af forfatteren. 132 diagrammer. 192 sider, indb.	21,00

Billigudgaver af amerikanske skakbøger

Emanuel Lasker: Manuel of Chess. Analyser, åbninger m. m. 308 diagrammer. 379 sider	16,00
Edv. Lasker: The Adventure of Chess. Historier, fabler fra mange lande og tider. 64 diagrammer. 320 sider	12,00
Edv. Lasker: Chess Strategy. 48 mesterspil af kendte stormestre - Keres, Fine, Capablanca m. fl. 167 diagrammer. 289 sider	12,00
Botvinnik: 100 selected Games. Lær af manden, der har domineret verdensskakken i de sidste 20 år. 221 diagrammer. 272 sider	12,00
P. Sergeant: Morphy's Games of Chess. 300 partier af alle tiders største skakspiller. 235 diagrammer. 262 sider	14,00
Marchall's best Games of Chess. USA-mester gennem 27 år fortæller her om 48 af sine mesterpartier. 149 diagrammer. Fotos. 250 sider	11,00
F. Reinfeld har udvalgt og kommenteret følgende 8 bøger:	
Tarrasch's best Games of Chess. Som vinder af 7 turneringer m. m. 183 partier. 183 diagrammer. 410 sider	16,00
Alekhine: 100 instructive Games. Partier mod verdens store spillere i tiden 1905-14. 204 diagrammer. 242 sider	11,00
Win of Chess. 300 praktiske situationer fra aktuelle turneringer. 300 diagrammer. 126 sider	8,00
Keres's best Games 1931-1948. 90 partier af en af de største verdensspillere mod de største skaknavne. 110 diagrammer. 282 sider	11,00
A. Nimzowitsch: Hypermodern Chess. 58 mesterpartier af en af de store mestre. 180 diagrammer. 228 sider	11,00
Learn Chess from the Masters. Chess Strategy o.s.v. af Marschall, Bronstein, Najdorff m. fl. 91 diagrammer. 152 sider	8,00
End Games of Chess. 62 slutspil af Alekhine, Morphy, Capablanca og mange andre. 62 diagrammer. 183 sider	12,00
How to force Checkmate. 300 kombinationer udvalgt fra aktuelle mesterpartier. 300 diagrammer. 111 sider	12,00
Irwing Chernev. Chessboard magic. 160 usædvanlige slutspil introduceret af Reuben Fine. 160 diagrammer. 184 sider	8,00
Richard Reti: Modern Ideas in Chess. 7 verdensmestre - Anderssen, Morphy, Steinitz, Lasker, Capablanca, Alekhine, Euwe. Mesterpartier i de sidste 100 år. 34 diagrammer. 192 sider	12,00
Reshevsky: Best Games of Chess. USA's mesterspiller gennemgår og kommenterer 110 glanspartier. 309 diagrammer. 288 sider	12,00
H. Knoch: Rubinstein's Chess Masterpieces. 100 af de bedste partier mod verdensmestre. 103 diagrammer. 192 sider	12,00

Forøg Deres bibliotek med disse prisbillige udgaver. De får en **gratis kartontavle** med den engelske notation ved hver bestilling. Bøgerne er på lager, dog hænder det, at det amerikanske forlag ikke kan følge med i leveringerne et stykke tid.

DANSK SKAKFORLAG - Aabybro - Telefon 82

DANMARKS STØRSTE OG ÆLDSTE SPECIALFORRETNING I SKAK

M. K. Jørgensen, Aabybro boghandel

Omgående franco levering - 8 dages returret

Dansk giro 18863 - Svensk giro 4205 - Norsk giro 99303